

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 grudnia 1991 r.

w sprawie opłat za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych.

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222 oraz z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Opłaty za pobór wody i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi

§ 1. Za pobór wody stanowiącej własność państwa ustala się opłaty, zwane dalej „opłatami za wodę”.

§ 2. Zwalnia się od opłat za wodę:

- 1) powierzchniową służącą do napędu turbin i innych urządzeń wodnych oraz do ogrzewania lokali, a także służącą do celów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepłej, zużywaną zwrotnie,
- 2) przeznaczoną na zaopatrzenie jednostek organizacyjnych straży pożarnych,
- 3) kopalnianą,
- 4) przeznaczoną do korzystania do celów rybackich.

§ 3. 1. Na obszarze województw: bielskiego, częstochowskiego, jeleniogórskiego, kieleckiego, krakowskiego, legnickiego, nowosądeckiego, opolskiego, tarnowskiego, wałbrzyskiego i wrocławskiego stawka opłaty za 1 m³ wody powierzchniowej pobranej do:

- 1) celów związanych z wytworzeniem energii elektrycznej lub ciepłej zużytej bezpowrotnie — wynosi 160 zł,
- 2) do innych celów — wynosi 790 zł.

2. Zakładom położonym na obszarze województwa katowickiego stawkę opłaty za 1 m³ ustala się o 100% wyższą niż określona w ust. 1.

3. Na obszarze województw nie wymienionych w ust. 1 i 2 stawka opłaty za 1 m³ wody powierzchniowej pobranej do:

- 1) celów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepłej zużytej bezpowrotnie — wynosi 70 zł,
- 2) innych celów — wynosi 315 zł.

4. Stawki opłat, określone w ust. 3, stosuje się także do ustalania opłat za pobór wody z morskich wód wewnętrznych i wód morza terytorialnego.

5. Na obszarze województw wymienionych w ust. 1 oraz województw katowickiego, lubelskiego i chełmskiego stawka opłaty za 1 m³ wody podziemnej pobranej do:

- 1) celów produkcyjnych, w których woda wchodzi w skład lub bezpośredni kontakt z produktami spożywczymi albo farmakologicznymi — wynosi 790 zł,
- 2) innych celów produkcyjnych — wynosi 2.360 zł.

6. Na obszarze województw nie wymienionych w ust. 5 stawka opłaty za 1 m³ wody podziemnej pobranej do:

- 1) celów produkcyjnych, w których woda wchodzi w skład lub bezpośredni kontakt z produktami spożywczymi lub farmakologicznymi — wynosi 315 zł,
- 2) innych celów produkcyjnych — wynosi 945 zł.

§ 4. Na obszarze całego kraju stawka opłaty za 1 m³ wody powierzchniowej lub wody podziemnej pobranej na cele: socjalne, zaopatrzenia ludności, utrzymania zieleni oraz czystości w miastach, produkcji płodów rolnych i hodowli oraz nawodnień rolniczych i leśnych — wynosi 50 zł.

§ 5. Za wprowadzanie do wód stanowiących własność państwa lub do ziemi:

- 1) wód kopalnianych zawierających zanieczyszczenia określone wskaźnikiem sumy jonów chlorków i siarczanów,
- 2) ścieków zawierających zanieczyszczenia określone wskaźnikami: pięciodniowym biochemicznym zapotrzebowaniem tlenu (BZT₅), chemicznym zapotrzebowaniem tlenu oznaczonym metodą dwuchromianową (ChZT), zawiesiną ogólną, sumą jonów chlorków i siarczanów, sumą metali ciężkich, fenolami lotnymi — ustala się opłaty, zwane dalej „opłatami za ścieki”.

§ 6. Zwalnia się od opłat za ścieki:

- 1) wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków, jeżeli na ich wprowadzanie nie jest wymagane pozwolenie wodnoprawne,
- 2) wprowadzanie ścieków do ziemi w celu rolniczego wykorzystania.

§ 7. 1. Opłaty za ścieki ustala się w zależności od rodzaju ścieków i od zawartych w nich ładunków zanieczyszczeń. Przy ustalaniu opłaty przyjmuje się ten ze wskaźników zanieczyszczenia (BZT₅, ChZT, zawiesina ogólna, suma jonów chlorków i siarczanów), za który opłata jest największa.

2. Opłatę za wprowadzanie wód kopalnianych ustala się zależnie od zawartości sumy jonów chlorków i siarczanów.

3. Do opłaty, ustalonej według zasad określonych w ust. 1 i 2, dolicza się opłatę za sumę metali ciężkich i fenole lotne.

4. Opłatę za ścieki wprowadzane z oczyszczalni grupowych lub kolektorów będących własnością zakładów przemysłowych ustala się każdemu użytkownikowi tych urządzeń proporcjonalnie do wielkości wniesionych ładunków zanieczyszczeń według stawek określonych dla tych użytkowników w ust. 5 i 6.

5. Stawka opłaty za 1 kg ładunku wyrażonego w BZT₅ wynosi dla ścieków:

- 1) z zakładów przemysłu chemicznego, paliwowo-energetycznego, metalurgicznego, elektromaszynowego i lekkiego — 20.100 zł,
- 2) z zakładów przemysłu drzewno-papierniczego — 8.325 zł,
- 3) z zakładów przemysłu spożywczego — 5.190 zł,
- 4) z urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych miast — 1.950 zł,
- 5) z urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych wsi i kanalizacji sanitarnej zakładów oraz z zakładów służby zdrowia i opieki społecznej — 1.735 zł,
- 6) innych — 9.715 zł.

6. Stawka opłaty za 1 kg ładunku wyrażonego w ChZT wynosi dla ścieków:

- 1) z zakładów przemysłu chemicznego, paliwowo-energetycznego, metalurgicznego, elektromaszynowego i lekkiego — 13.860 zł,
- 2) z zakładów przemysłu drzewno-papierniczego — 5.375 zł,
- 3) z zakładów przemysłu spożywczego — 3.465 zł,
- 4) z urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych miast — 1.175 zł,
- 5) z urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych wsi i kanalizacji sanitarnej zakładów oraz z zakładów służby zdrowia i opieki społecznej — 1.045 zł,
- 6) innych — 5.550 zł.

7. Stawka opłaty za 1 kg zawiesiny ogólnej wynosi 870 zł.

8. Stawka opłaty za 1 kg ładunku sumy jonów chlorków i siarczanów zawartych w wodach kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych wynosi 550 zł.

9. Stawka opłaty za 1 kg ładunku sumy jonów chlorków i siarczanów zawartych w wodach kopalnianych odprowadzanych do wód powierzchniowych za pośrednictwem zbiorników dozujących, jak również za 1 kg ładunku sumy jonów chlorków i siarczanów zawartych w ściekach, wynosi 70 zł.

10. Stawka opłaty za 1 kg ładunku sumy metali ciężkich wynosi 100.000 zł.

11. Stawka opłaty za 1 kg ładunku fenoli lotnych wynosi 40.000 zł.

12. Stawki opłat za ścieki wprowadzane do jezior oraz do zbiorników wodnych powstałych w wyniku spiętrzenia wód płynących o czasie wymiany wody przekraczającym 14 dni zwiększa się o 100%.

13. Opłatę za wprowadzanie wód chłodniczych ustala się za ładunek zanieczyszczeń przekraczający ładunek zawarty w pobieranej wodzie.

§ 8. Zakłady położone na obszarze województwa katowickiego ponoszą opłaty za ścieki dwukrotnie wyższe niż określone w § 7.

§ 9. 1. Opłatę za wodę i ścieki ustala wojewoda na podstawie informacji, którą zakład jest obowiązany złożyć w terminie do 31 stycznia każdego roku, a jeżeli produkcja zakładu ma charakter okresowy — w terminie 15 dni po zakończeniu każdego okresu produkcyjnego.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać dane o ilości pobranej wody powierzchniowej i podziemnej, celach jej wykorzystania oraz o zakupie i sprzedaży wody, a także o ilości, rodzaju i przeciętnym składzie wprowadzanych do wód lub do ziemi ścieków oraz o stężeniu zawartych w nich zanieczyszczeń, określonych wskaźnikami: BZT₅, ChZT, zawiesiną ogólną, sumą jonów chlorków i siarczanów, sumą metali ciężkich, fenolami lotnymi. Skład ścieków i zawartość w nich zanieczyszczeń ustala się w miejscu wylotu ścieków z urządzeń oczyszczających lub kolektorów zakładu.

3. Jeżeli zakład nie złoży w terminie informacji, o której mowa w ust. 1, decyzję o opłacie wydaje się na podstawie ustaleń dokonanych przez organ pobierający opłatę.

4. W razie niezłożenia w terminie informacji, o której mowa w ust. 1, organ — ustalając opłatę — stosuje stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania.

§ 10. Wojewoda może zażądać złożenia informacji, o której mowa w § 9 ust. 1, w terminie do końca miesiąca po upływie każdego kwartału danego roku.

§ 11. Wojewoda może zaniechać:

- 1) pobierania opłat za ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi, jeżeli opłata nie przekracza 1.000.000 zł za okres przyjęty do jej wymiaru, a ścieki te nie spowodują szkodliwego zanieczyszczenia wód powierzchniowych, podziemnych oraz pól rolnych przeznaczonych do spożycia,
- 2) pobierania opłat za wodę, jeżeli opłata nie przekracza 2.000.000 zł za okres przyjęty do jej wymiaru.

Rozdział 2

Opłaty za korzystanie z wód i urządzeń wodnych do celów żeglugi i spławu oraz za wydobywanie materiałów

§ 12. 1. Za korzystanie z wód i urządzeń wodnych stanowiących własność państwa do celów żeglugi i spławu

oraz za wydobywanie z tych wód żwiru, piasku i kamienia ustala się opłaty określone w załączniku do rozporządzenia. Opłaty te pobierają okręgowe dyrekcje gospodarki wodnej.

2. Nie pobiera się opłat za żeglugę, spław i śluzowanie:

- 1) łodzi ratunkowych i łodzi stanowiących wyposażenie statku,
- 2) łodzi sportowo-turystycznych i innych małych obiektów pływających (do 15 ton nośności); w razie śluzowania zwolnienie to dotyczy wyłącznie kajaków i małych łodzi wiosłowych, jeżeli ich przejście przez śluzę albo pochylnię odbywa się łącznie z innymi statkami lub łodziami sportowo-turystycznymi,
- 3) obiektów pływających okręgowych dyrekcji gospodarki wodnej,
- 4) obiektów pływających jednostek sił zbrojnych, jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych i straży pożarnej,
- 5) obiektów pływających inspektoratów żeglugi śródlądowej,
- 6) obiektów pływających Państwowej Straży Rybackiej,
- 7) obiektów pływających urzędów morskich.

3. Od uczniów szkół podstawowych i średnich oraz od studentów szkół wyższych ustala się opłaty za śluzowanie obniżone o połowę.

§ 13. 1. Opłaty za przewóz towarów ustala się w zależności od masy przewożonych towarów, długości trasy oraz odcinków dróg wodnych określonych w załączniku. Masę towarów zaokrągla się do pełnych ton, a wysokość opłaty — do pełnych złotych.

2. Jeżeli opłata za przewóz towarów byłaby niższa od opłaty za przejazd pustego statku, opłatę ustala się tak jak za przejazd pustego statku.

3. W śluzach wielostopniowych każdą komorę liczy się za osobną śluzę.

4. Długość trasy przejazdu określa się według wykazu odległości taryfowych żeglugi śródlądowej.

§ 14. 1. Przy przewozie, holowaniu lub spławie drewna ustala się opłaty za tonokilometry.

2. Masę drewna ustala się na podstawie dokumentu przewozowego wystawionego przez przewoźnika. Jeżeli w dokumencie przewozowym nie ustalono ilości m³ drewna albo przewoźnik nie wystawił dokumentu przewozowego, przyjmuje się, że 1 m³ drewna = 3,5 m² powierzchni tratwy = 0,7 tony.

§ 15. 1. Opłatę za korzystanie z urządzeń wodnych, żeglugę i spław ustala właściwa okręgowa dyrekcja gospodarki wodnej na podstawie informacji, którą podmiot

gospodarczy prowadzący działalność żeglugową obejmującą przewóz osób lub towarów w celach zarobkowych i na własny rachunek jest obowiązany składać za każdy miesiąc uprawiania żeglugi w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, dotyczy przewozów towarowych wyrażonych w tonokilometrach, rejsów statków pasażerskich, pustych statków towarowych i barek, ilości śluzowań i przejść przez pochylnię i powinna zawierać dane, o których mowa w § 13 i 14.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, uiszczają opłaty za każdy miesiąc uprawiania żeglugi w terminie do 30 dnia następnego miesiąca, na podstawie noty księgowej wystawionej przez okręgową dyrekcję gospodarki wodnej.

4. W razie niezłożenia w terminie informacji, o której mowa w ust. 1, właściwa okręgowa dyrekcja gospodarki wodnej określa należność z tytułu opłat za korzystanie z urządzeń wodnych, żeglugę i spław według własnych ustaleń.

5. Posiadacze technicznych obiektów pływających, łodzi sportowych i turystycznych oraz innych jednostek pływających opłatę za śluzowanie lub przejście przez pochylnię uiszczają bezpośrednio w miejscu śluzowania, za pokwitowaniem, na rzecz właściwej okręgowej dyrekcji gospodarki wodnej.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 16. Zwalnia się od opłat za wodę pobraną w 1992 r., przeznaczoną na zaopatrzenie zakładów służby zdrowia i opieki społecznej, domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych, sił zbrojnych, jednostek organizacyjnych Straży Granicznej, więziennictwa, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

§ 17. 1. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych (Dz. U. z 1988 r. Nr 37, poz. 295, z 1990 r. Nr 42, poz. 243 i Nr 88, poz. 513 oraz z 1991 r. Nr 81, poz. 352).

2. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia podlegają rozpoznaniu według przepisów dotychczasowych.

3. Do zakładów, które złożą informację określoną w § 9 ust. 1 i 2 do dnia 31 stycznia 1992 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. *L. Balcerowicz*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1991 r. (poz. 556)

OPLATY ZA SZCZEGÓLNE KORZYSTANIE Z WÓD I URZĄDZEŃ WODNYCH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ PAŃSTWA

1. Opłaty są pobierane na następujących odcinkach dróg wodnych:

1) Kanał Gliwicki	— od km 0,0 do km 41,2,	
2) Kanał Kędzierzyński	— od km 0,0 do km 6,0,	
3) rzeka Odra	— od km 98, 1 do km 282,5,	
4) rzeka Brda	— od km 0,0 do km 14,4,	
5) Kanał Bydgoski	— od km 14,4 do km 38,9,	
		6) rzeka Noteć — odcinek dolny od Kanału Bydgoskiego — od km 38,9 do km 176,2,
		7) rzeka Noteć — odcinek górny do Kanału Górnonoteckiego — od km 59,5 do km 121,6,
		8) Kanał Górnonotecki — od km 121,6 do km 146,6,
		9) Kanał Ślesiński — od km 0,0 do km 32,0,

10) rzeka Wisła wraz z Kanałem Łączańskim	— od km 0,0 do km 92,6,	2) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	— na rzece Odrze od km 98,1 do km 282,5,
11) rzeka Wisła (Płock — Włocławek)	— od km 633,0 do km 675,0,	3) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Poznaniu na:	
12) Kanał Żerański	— od km 0,0 do km 17,3,	a) rzece Brdzie, Kanale Bydgoskim i Noteci dolnej,	
13) rzeka Nogat	— od km 0,0 do km 62,0,	b) rzece Noteci górnej i Kanale Górnonoteckim,	
14) rzeka Szarpawa	— od km 0,0 do km 25,4,	c) Kanale Ślesińskim,	
15) rzeka Martwa Wisła	— od km 0,0 do km 18,2,	4) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gdańsku na:	
16) Kanał Warmiński w systemie Jezior Warmińskich	— od wsi Miłomłyn (km 0,0) do jeziora Drużno (km 52,0) i od wsi Miłomłyn (km 0,0) do jeziora Szeląg (km 19,1),	a) rzece Nogacie,	
		b) rzece Szarpawie,	
		c) rzece Martwej Wiśle,	
		d) kanałach w systemie Jezior Warmińskich,	
17) kanały w systemie Jezior Mazurskich	— kanał śluzowy w Guziance od km 13,5 do km 14,0, — Kanał Jegliński od km 1,3 do km 6,55,	5) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Warszawie na:	
		a) odcinku rzeki Wisły od Płocka do Włocławka,	
		b) Kanale Żerańskim,	
		c) kanałach w systemie Jezior Mazurskich,	
18) Kanał Augustowski	— od km 0,0 do km 80,0.	d) Kanale Augustowskim,	

2. Za korzystanie z urządzeń wodnych, za żeglugę i spław pobiera się od krajowych oraz zagranicznych podmiotów gospodarczych i posiadaczy obiektów pływających opłaty w wysokości:

- 1) od przewozów towarowych za 1 tonokilometr:
 - a) na rzece Odrze skanalizowanej od km 98,1 do km 282,5, na Kanale Gliwickim od km 0,0 do km 41,2 oraz na Kanale Kędzierzyńskim od km 0,0 do km 6,0 — 12 zł,
 - b) na drodze wodnej Wisła — Odra od ujścia rzeki Brdy do miasta Krzyż, tj. do km 176,2 rzeki Noteć, oraz na węzle gdańskim, tj. na rzekach Nogat, Szarpawa i Wisła Martwa — 11 zł,
 - c) na pozostałych drogach wodnych wymienionych w ust. 1 — 10 zł,
- 2) od statków pasażerskich, pustych statków towarowych i barek za 1 tonokilometr nośności wymierzonej — 2 zł,
- 3) za jedno śluzowanie lub przejście przez pochylnię zestawu pchanego lub holowanego oraz barek, tratwę, holowników i pchaczy (nie wchodzących w skład zestawu), statków pasażerskich, pogłębiarek, koszarek, dźwigów pływających i innych obiektów, za każdy zestaw lub obiekt śluzowany:
 - a) w czasie godzin pracy śluzy lub pochylni — 12 000 zł,
 - b) po godzinach pracy śluzy lub pochylni — 24 000 zł,
- 4) za jedno śluzowanie lub przejście przez pochylnię łodzi sportowo-turystycznych i innych małych obiektów pływających do 15 ton nośności, za każdą łódź:
 - a) w czasie godzin pracy śluzy lub pochylni — 12 000zł,
 - b) po godzinach pracy śluzy lub pochylni — 18 000 zł,
- 5) za śluzowanie kajaków i małych łodzi wiosłowych, niezależnie od ich liczby, jeżeli śluzowanie lub przejście przez pochylnię nie odbywa się łącznie z innymi statkami lub łodziami sportowo-turystycznymi — według stawek opłat określonych w pkt 4.

3. Za śluzowanie zestawu pchanego lub holowanego, który wymaga rozłączenia i odrębnych śluzowań jego członów, pobiera się opłatę za każde śluzowanie, o ile rozłączenie zestawu nie wynika ze zmniejszonej okresowo przepustowości śluzy. Podstawą obliczenia należności są stawki opłat określone w ust. 2 pkt 3.

4. Opłaty za korzystanie dla celów żeglugi i spławu z wód państwowych oraz ze znajdujących się na tych wodach śluz i pochylni pobierają:

- 1) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach na:
 - a) Kanale Gliwickim,
 - b) Kanale Kędzierzyńskim,

5. Opłaty za wydobywanie piasku, żwiru i kamienia z wód państwowych pobiera się w wysokości 5% ceny zbytu tych materiałów.

6. Okręgowe dyrekcje gospodarki wodnej są właściwe na administrowanych przez siebie wodach śródlądowych do pobierania opłat za wydobywanie z tych wód piasku, żwiru i kamienia, na które jest wymagane pozwolenie wodnoprawne.

7. Na wodach państwowych nie administrowanych przez okręgowe dyrekcje gospodarki wodnej opłaty wymienione w ust. 6 pobierają:

- 1) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gdańsku — z wód położonych na terenie województw: elbląskiego, gdańskiego, słupskiego i toruńskiego,
- 2) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach — z wód położonych na terenie województwa katowickiego,
- 3) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Krakowie — z wód położonych na terenie województw: bielskiego, krakowskiego, kieleckiego, krośnieńskiego, nowosądeckiego, przemyskiego, rzeszowskiego, tarnobrzeckiego i tarnowskiego,
- 4) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Poznaniu — z wód położonych na terenie województw: bydgoskiego, częstochowskiego, gorzowskiego, kaliskiego, konińskiego, pilskiego, poznańskiego i sieradzkiego,
- 5) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Warszawie — z wód położonych na terenie województw: warszawskiego, białkopodlaskiego, białostockiego, chełmskiego, ciechanowskiego, lubelskiego, łomżyńskiego, łódzkiego, olsztyńskiego, ostrołęckiego, piotrkowskiego, płockiego, radomskiego, siedleckiego, skierniewickiego, suwalskiego, włocławskiego i zamojskiego,
- 6) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej we Wrocławiu — z wód położonych na terenie województw: jeleniogórskiego, legnickiego, leszczyńskiego, opolskiego, wałbrzyskiego, wrocławskiego i zielonogórskiego,
- 7) Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Szczecinie — z wód położonych na terenie województw koszalińskiego i szczecińskiego.

8. Wojewódzki organ wydający pozwolenie wodnoprawne zawiadamia właściwą okręgową dyrekcję gospodarki wodnej o wydanym pozwoleniu wodnoprawnym na wydobywanie z wód państwowych piasku, żwiru i kamienia.